

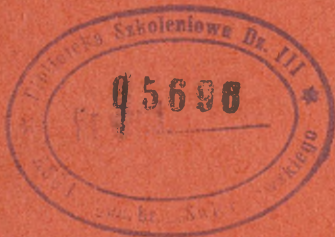


AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO  
im. generała broni K. Świerczewskiego

~~XXXXXXXXXX~~  
Egz. Nr 1

ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

Temat: PODSTAWOWE ZASADY ORGANIZACJI  
ŁĄCZNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU OBRONY  
(Skrypt wykładu)



023344

ARCHIWUM  
SZTABU WOJEWÓDZKIEGO  
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO  
im. gen. broni K. Świerczewskiego  
29344

29344

REMBERTOW

GRUDZIEŃ

1965

71



15

**AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO**  
im. generała broni K. Świerczewskiego

---

██████████  
Egz. Nr. 1

ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

**Temat: PODSTAWOWE ZASADY ORGANIZACJI  
ŁĄCZNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU OBRONY**  
(Skrypt wykładu)



29344

**ARCHIWUM**  
**WOJSKI WSKOLENIOWE**  
**AKADEMII SZTABU GENERALNEGO**  
im. gen. broni K. Świerczewskiego

---

REMBERTOW

GRUDZIEŃ

1965

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO  
im. gen. broni K. Świerczewskiego

---

Prot. prot. 12357. *[signature]*

~~XXXXXXXXXX~~ 1  
Egz. nr 000

ZATWIERDZAM  
SZEF KATEDRY WOJSK ŁĄCZNOŚCI

/-/ płk dypl. Czesław ROMAN  
3.12.1964r.

Rok szkolny 1964/65

ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

"Podstawowe zasady organizacji łączności Wojewódzkiego Komitetu  
Obrocy"

Skrypt wykładu



ARCHIWUM  
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ  
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO  
im. gen. broni K. Świerczewskiego  
20344

---

REMBERTÓW

Grudzień

1964r.

Treść:

- I. Czynniki określające potrzeby i zakres przygotowania łączności dla wojewódzkiego komitetu obrony.
- 11 II. Organizacja łączności wojewódzkiego komitetu obrony:
- 12 a/ Łączność przewodowa.
- 20 b/ Łączność radiowa.
- 25 c/ Łączność środkami ruchomymi.
- III. Kierowanie łącznością WKO w okresach zagrożenia i w toku prowadzenia obrony obszaru województwa.

Zakończenie.

## W S T E P

W celu aktywnego zwalczania prób bezpośredniego działania nieprzyjaciela na teren naszego kraju i zmniejszenia skutków jego napadów powietrznych, zaistniała konieczność zorganizowania obrony terytorium kraju, powołania odpowiednich organów i wydzielenia do tego celu wymaganych sił i środków.

Jednym z ogniw organizacji obrony terytorium kraju jest Wojewódzki Komitet Obrony. Wykonanie wszystkich zadań związanych z obroną terytorium województwa przez Wojewódzki Komitet Obrony oraz podległe mu organa i siły, będzie możliwe jedynie przy posiadaniu odpowiedniej łączności wiążącej w sposób trwały poszczególne szczeble dowodzenia, zapewniającej ściśle współdziałanie z wojskami OTK i siłami układu funkcjonalnego, działającymi na obszarze województwa oraz szybkie i sprawne powiadamianie i alarmowanie o zagrożeniu z powietrza i skażeniach promieniotwórczych terenu.

W warunkach zmasowanych uderzeń jądrowych nieprzyjaciela na terytorium kraju, sprawnie działająca łączność między poszczególnymi ogniwami kierowania będzie w dużej mierze decydowała o żywotności poszczególnych rejonów województwa, miast, obiektów itp. Dlatego winna ona być odpowiednio zaplanowana i zorganizowana oraz zabezpieczona przed uszkodzeniami.

W treści wykładu zostaną przedstawione podstawowe zasady organizacji łączności Wojewódzkiego Komitetu Obrony.

Ze względu na to, że wiele zagadnień OTK jest jeszcze w stadium opracowywania, podane zasady należy traktować problemowo, bowiem niektóre z nich mogą ulegać w związku z tym pewnym zmianom. Omówione zasady uwzględniają aktualny stan i możliwości systemu telekomunikacyjnego państwa, na bazie którego jest organizowana łączność Wojewódzkiego Komitetu Obrony.

### I. Czynniki określające potrzeby i zakres przygotowania łączności dla Wojewódzkiego Komitetu Obrony.

Wojewódzki Komitet Obrony /WKO/ musi posiadać łączność oddaną do jego wyłącznego użytku. Oznacza to posiadanie wyodrębnionego systemu łączności, zorganizowanego na wzór łączności wojskowej. Dane twierdzenie uzasadnia się następującymi przesłankami.

Zasadniczym przedsięwzięciem warunkującym celowość przygotowania pozostałych sił i środków obrony przed bronią masowego

rażenia, jest posiadanie urządzeń umożliwiających powiadamianie i alarmowanie organów i sił OTK oraz ludności o niebezpieczeństwie. Szybkie i sprawne przekazywanie sygnałów powiadamiania i alarmowania na rozległym obszarze województwa ma kapitalne znaczenie przy współczesnych szybkościach samolotów i środków bezpilotowych i osiągnąć to można tylko w specjalnie do tego celu zorganizowanym systemie łączności.

Operatywne i zdecydowane reagowanie w zaistniałych na terenie województwa sytuacjach, będzie możliwe, o ile WKO będzie otrzymywał na czas dane z wszelkiego rodzaju rozpoznania. Te dwa problemy - rozpoznanie i łączność są ściśle ze sobą związane, ponieważ jedynie natychmiastowe wykorzystanie wyników rozpoznania, pozwala siłom i środkom obrony województwa skutecznie działać w określonym czasie. Tylko przy pomocy odpowiedniego systemu łączności jest możliwe otrzymywanie na czas wszelkich danych z rozpoznania i szybkie reagowanie na nie.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę możliwości powstania w krótkich odstępach czasu na obszarze województwa ogromnych zniszczeń na skutek użycia broni atomowej oraz powstania szeregu ośrodków działań - scentralizowane dysponowanie posiadanymi siłami i środkami OTK będzie miało decydujące znaczenie. Z scentralizowanym dysponowaniem siłami i środkami rozmieszczonymi na rozległym obszarze województwa i przesuwaniami ich w wymagane rejony, wiąże się sprawa posiadania przez WKO z nimi łączności, odpornej na oddziaływanie nieprzyjaciela i niezależnej od sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego.

Kierowanie i zarządzanie administracją i gospodarką narodową na obszarze województwa w surowych i ciężkich warunkach wojennych, będzie również wymagało większej operatywności i szybkiego decydowania aniżeli ma to miejsce w okresie pokojowym. Uzyskiwanie dużej ilości informacji oraz natychmiastowe podejmowanie decyzji i szybkie przekazywanie jej do wykonawców, nie zawsze będzie możliwe w ramach sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego. W tym celu między zasadniczymi organami OTK musi istnieć dublująca sieć łączności, niezależna od sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego.

Przedstawione twierdzenia dostatecznie usasadniają potrzebę posiadania przez WKO specjalnego /wyodrębnionego/ systemu łączności, co zapewni celowe i skuteczne kierowanie całokształtem spraw operacyjno - obronnych oraz polityczno-administracyjnych

i gospodarczych na obszarze województwa.

Wojewódzki Komitet Obrony podlegając Komitetowi Obrony Kraju /KOK/, sprawuje polityczno-wojskowe i administracyjno-gospodarcze kierownictwo na swoim obszarze poprzez podległe mu Powiatowe Komitety Obrony /PKO/. Z tego wynika konieczność posiadania odpowiedniej łączności przez WKO z KOK oraz podległymi Powiatowymi Komitetami Obrony.

W zakresie militarnego przygotowania województwa do obrony, zasadniczą rolę spełnia wojewódzki sztab wojskowy, /między innymi poprzez powiatowe sztaby wojskowe/. Wojewódzki sztab wojskowy sprawuje również operacyjne dowódzenie wszystkimi siłami i środkami organizowanymi i wydzielonymi przez poszczególne działy WKO do obrony obszaru województwa. Rola wojewódzkiego sztabu wojskowego w ramach WKO, wymaga takiego rozwiązania łączności wewnętrznej na punktach kierowania, aby była możliwość szybkiego porozumiewania się ze wszystkimi działami komitetu oraz określonego uprzywilejowania w wykorzystaniu systemu łączności w celu przekazywania informacji związanych z obroną obszaru województwa.

Do wojewódzkich sił i środków należy zaliczyć: pułk obrony terytorialnej /pot/, batalion transportowy /btransp/, zmotoryzowany oddział milicji obywatelskiej /zo MO/, zmilitaryzowany oddział ratownictwa technicznego /ZORT/, kolumnę przeciwpożarową /KPpoż/ i kolumnę medyczno-sanitarną /KMS/. Wszystkie te jednostki muszą być trwale powiązane łącznością z kierującym ich działalnością wojewódzkim sztabem wojskowym.

Wojewódzki sztab wojskowy pod względem militarnym podlega również sztabowi okręgu wojskowego, przy którym działa pełnomocnik KOK, posiadający pełnomocnictwo w podejmowaniu wiążących decyzji w stosunku do WKO, co wskazuje na konieczność posiadania łączności między WKO a sztabem okręgu wojskowego /OW/.

Niektóre organa i instytucje wchodzące w skład działów WKO, w okresie wojny nadal będą podlegały swoim centralnym ośrodkom dyspozycyjnym i jednocześnie będą kierowały podległymi sobie organami i siłami na terenie województwa /np. KW St. Pożarnej/. Z tego nasuwa się wniosek, że muszą one mieć zapewnioną łączność w układzie funkcjonalnym. Zapewnienie łączności dla poszczególnych organów i instytucji wchodzących w skład działów WKO w oddzielnych kanałach łączności nie jest możliwe. Z jednej strony istniejący stan telekomunikacji państwowej na to nie pozwala,

a po drugie organizowanie oddzielnego systemu łączności dla każdego organu i instytucji byłoby nieopłacalne. W związku z tym, tam gdzie to możliwe, łączność musi być tak zorganizowana aby kierowanie i dowodzenie było realizowane w jednym i tych samych kanałach łączności przez wszystkie organa i instytucje wchodzące w skład WKO. Natomiast oddzielne kanały łączności, wiążące poszczególne ogniwa w układzie funkcjonalnym należy wydzielić tylko wówczas, jeśli to jest podyktowane ważnością zadań wykonywanych przez dane organa lub ich dyslokację.

Potrzebną ilość i rodzaj kanałów łączności w poszczególnych ogniwach kierowania i dowodzenia oraz w wymaganych relacjach, należy ustalić na podstawie potrzeb wynikających z roli i charakteru zadań wykonywanych przez określone organa i siły OTK.

Łączność bezpośrednia w kilku kanałach, powinna być zapewniona w ogniwie WKO - KOK i sztab OW oraz WKO - podległe PKO, ponieważ te organa spełniają zasadniczą rolę w kierowaniu i dowodzeniu obroną województwa. Z wojewódzkimi jednostkami obrony terytorialnej i zmilitaryzowanymi oddziałami, które stanowią zasadnicze siły obrony województwa musi istnieć łączność bezpośrednia lecz w jednym - dwóch kanałach łączności. Natomiast z pozostałymi instytucjami administracji państwowej i gospodarki narodowej oraz innymi organami związanymi z obroną obszaru województwa łączność można zapewnić w sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego Ministerstwa Łączności /ML/, względnie w ramach wewnątrzresortowych sieci łączności. Naturalnie, w takich wypadkach musi być zabezpieczone natychmiastowe uzyskiwanie koniecznych połączeń.

Na terenie województwa, będą działac organa terenowe oraz zmilitaryzowane oddziały układu funkcjonalnego jak: Ministerstwa Komunikacji /MK/, Ministerstwa Łączności /ML/, Ministerstwa Żeglugi, Ministerstwa Górnictwa i Energetyki, Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej /CUGW/, Centralnego Urzędu Dróg Publicznych itp. Często będą one wykonywały zadania na korzyść władz wojewódzkich i powiatowych, co wymaga zapewnienia z nimi łączności współdziałania.

Te same potrzeby w zakresie łączności współdziałania są konieczne również z wojskami OTK, a szczególnie z jednostkami KBW i WOP oraz wojskowymi komendami garnizonów i oddziałami garnizonowymi WSW działającymi na obszarze określonego województwa.

Istotnym zadaniem łączności powinno być także zapewnienie współdziałania między sąsiednimi województwami i powiatami.

Niektóre z wojsk OTK na czas akcji ratowniczej mogą być podporządkowane WKO i odwrotnie - np. w czasie operacji przeciwdwersyjnej szereg jednostek obrony terytorialnej może podlegać grupie operacyjnej sztabu OW lub jednemu z dowódców BKBW. Także zmilitaryzowane oddziały układu funkcjonalnego czasowo mogą podlegać wojewódzkiemu komitetowi obrony.

Przy takich założeniach, w planowym systemie łączności należy uwzględnić możliwości natychmiastowego nawiązania łączności z czasowo podporządkowanymi jednostkami.

Osobnym zagadnieniem jest zapewnienie za pomocą środków łączności szybkiego zbierania danych o sytuacji powietrznej i skażeniach promieniotwórczych terenu oraz przekazywanie sygnałów powiadamiania i alarmowania.

Dane o sytuacji powietrznej, WKO otrzymuje z KOPK i samodzielnego batalionu radiotechnicznego. Natomiast dane o skażeniach promieniotwórczych terenu są dostarczane przez powiatowe komitety obrony, wojewódzkie jednostki posiadające placówki i patrole rozpoznania skażeń, placówki służby pomiarów skażeń promieniotwórczych oraz ze sztabu OW i Centralnego Ośrodka Analizy i Powiadamiania o Skażeniach /COAIPS/.

Na podstawie posiadanych danych, WKO powiadamia i alarmuje powiatowe komitety obrony, wojewódzkie jednostki, nadawaczę stacje radiofoniczne i telewizyjne oraz kluczowe obiekty przemysłowe.

Tam gdzie uzyskanie koniecznych danych lub przekazanie ustalonych sygnałów powiadamiania /alarmowych/ musi być dokonane w granicach kilku minut, wymagane jest zorganizowanie oddzielnych kanałów łączności powiadamiania i alarmowania. W związku z tym, że sygnały powiadamiania i alarmowania muszą być przekazywane jednocześnie do wielu zainteresowanych organów, najlepiej do tego celu nadają się środki radiowe. Natomiast przyjmowanie danych o skażeniach promieniotwórczych terenu od poszczególnych podwładnych organów, może być realizowane w systemie łączności zorganizowanym dla celów kierowania i dowodzenia /uzyskiwanie połączeń na hasło/.

Łączność zapewnia się z punktów kierowania WKO, których przeznaczenie, rozmieszczenie i charakter w zasadniczy sposób wpływa na jej organizację.

Zasadniczymi ośrodkami kierowania WKO i PKO będą polowe stanowiska kierowania /PSK/, posiadające charakter stacjonarny i rozmieszczone poza strefą ewentualnych uderzeń jądrowych nieprzyjaciela. Wynika z tego, że powinny one być odpowiednio rozbudowane pod względem łączności, a rozwinięte na nich węzły łączności będą zasadniczymi elementami systemu łączności Wojewódzkiego Komitetu Obrony. x/

Obecne siedziby władz wojewódzkich /powiatowych/ na okres wojny przyjmą nazwę dotychczasowych stanowisk kierowania /DSK/, a znajdujący się na nich personel będzie wykonywał polecenia przewodniczącego WKO znajdującego się na PSK WKO. Dotychczasowe stanowisko kierowania obejmuje szereg obiektów rozmieszczonych w różnych częściach miasta /wojewódzkiego, powiatowego/ a zajmowanych w okresie pokojowym przez organa i instytucje, które wchodziły w skład działów WKO. Takie rozmieszczenie i rola DSK WKO, wskazuje na możliwość wykorzystania przez ten personel tych środków i systemu łączności, jaki istnieje obecnie w okresie pokojowym dla potrzeb organów administracji państwowej i gospodarczej oraz wymagane jest bezpośrednie połączenie DSK z PSK.

Na szczeblu województwa organizuje się ponadto zapasowe polowe stanowisko kierowania /ZPSK WKO/, które ma stanowić zapasowy ośrodek w celu przejęcia kierownictwa województwem w wypadku zniszczenia PSK i DSK WKO. Takie przeznaczenie tego punktu kierowania, wymaga zorganizowania niezbędnej łączności między nim a polowym stanowiskiem kierowania z przewidywaniem i możliwością jej rozbudowy w przypadku przejęcia kierowania obroną województwa.

W celu kierowania działaniami /akcją ratowniczą, działaniami przeciwdywersyjnymi i przeciwdesantowymi w określonym rejonie województwa, może być doraźnie zorganizowana grupa operacyjna, która swe zadanie będzie realizowała z ruchomego stanowiska kierowania WKO /RSK WKO/. Dla rozwinięcia węzła łączności ruchomego stanowiska kierowania muszą być zastosowane urządzenia łączności typu polowego.

Dowódcy i sztaby wojewódzkich jednostek obrony terytorialnej i zmilitaryzowanych oddziałów, kierują podległymi sobie pododdziałami z polowych stanowisk dowodzenia /kierowania/ rozmieszczonych w rejonach ześrodkowania tych jednostek. W czasie wykonywania zadań, swoje punkty dowodzenia rozmieszczają w rejonach

x/ Patrz: Schemat niezbędnych połączeń telekomunikacyjnych /różnymi środkami łączności/ dla potrzeb WKO - załącznik nr 1.

prowadzenia działań bojowych. Wynika z tego konieczność zapewnienia łączności z ich punktami dowodzenia nie tylko rozmieszczonymi w rejonach ześrodkowania, ale także w rejonach działań bojowych.

Stacjonarny charakter punktów kierowania WKO i PKO, pozwala na zastosowanie środków łączności o mniejszej manewrowości /aniżeli to ma miejsce w wojskach operacyjnych/ a więc - środków przewodowych. Mogą one także być wykorzystywane dla łączności z wojewódzkimi jednostkami obrony terytorialnej i zmilitaryzowanymi oddziałami podczas przebywania w rejonach ześrodkowania a nawet w toku wykonywania zadań, jeśli ich punkty dowodzenia będą znajdowały się przez pewien czas na jednym miejscu i w pobliżu miejscowych obiektów telekomunikacyjnych.

W warunkach wojny termojądrowej, jednak należy się liczyć z możliwością powstawania znacznych uszkodzeń w przewodowych liniach telekomunikacyjnych, co zmusza do organizowania łączności również przy pomocy środków radiowych. Z tego też względu, stanowią one również podstawowy środek dowodzenia wojewódzkimi jednostkami obrony terytorialnej i zmilitaryzowanymi oddziałami podczas akcji ratowniczej, działań przeciwdywersyjnych itp.

Charakter punktów kierowania WKO i PKO, rzutuje również na charakter ich węzłów łączności, które mogą być typu stałego. Natomiast jednostki obrony terytorialnej i zmilitaryzowane oddziały powinny posiadać urządzenia ruchomych węzłów łączności.

Organizując łączność dla potrzeb WKO, należy uwzględnić prowadzenie działań na własnym terenie. A zatem, jeśli na danym terenie istnieje odpowiednio rozbudowany system telekomunikacyjny dla potrzeb użyteczności państwowej i publicznej, to w całej rozciągłości winien on być wykorzystany przez organa i siły OTK.

Najważniejszym dysponentem przewodowych linii telekomunikacyjnych na terenie województwa jest resort łączności /ML/, który na czas wojny jest podporządkowany interesom obrony państwa. Zgodnie z wydanymi aktami prawnymi obowiązującymi w kraju, z przewodowej sieci telekomunikacyjnej ML dla potrzeb WKO w niezbędnych relacjach zostaną wydzielone określone ilości łączy telefoniczno-telegraficznych, a ponadto będzie on miał zapewnione korzystanie w odpowiedniej kolejności z sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego. Tym samym, WKO nie potrzebuje liniowych pododdziałów kablowych, bowiem przewodowa łączność dalekosiężna będzie zabezpieczona siłami i środkami ML. Wojewódzki komitet obrony musi posiadać jedynie swoje telotechniczne urządzenia stacyjne na węzłach łączności. Jednakże właściwy wybór rejonów punktów kierowania WKO oraz podległych organów i jednostek będzie miał

decydujący wpływ na zakres wykorzystania tych linii telekomunikacyjnych. Muszą one być rozmieszczone w pobliżu urządzeń i linii telekomunikacyjnych i najcelowiej w rejonach, w których zbiegają się poszczególne trasy.

Inaczej sytuacja przedstawia się w zakresie dysponowania środkami radiowymi. Nie ma jednego ogólnego dysponenta lecz w okresie pokojowym znajdują się one na wyposażeniu różnych użytkowników jak: wojewódzkiego /powiatowego/ sztabu wojskowego, milicji obywatelskiej, straży pożarnej, klubów łączności LOK i w szeregu przedsiębiorstwach państwowych. Przy pomocy tych środków radiowych, na obszarze województwa powinien być organizowany jednolity system łączności radiowej, zaspokajający potrzeby wszystkich organów wchodzących w skład WKO.

Jako środki ruchome, WKO może wykorzystać wszelkie środki lokomocji, dostarczone drogą ~~hobilitacji~~ ~~przez ludność~~ cywilną i przedsiębiorstwa państwowe. Natomiast poszczególne ośrodki Aeroklubu PRL, mogą dostarczyć niezbędną ilość samolotów i śmigłowców.

Dla obsługi węzłów łączności punktów kierowania WKO, na wyposażeniu których znajdują się sprzęt i urządzenia zebrane od szeregu użytkowników, musi być zorganizowany pododdział łączności, podlegający tylko jednemu dysponentowi /WSZW/. Oprócz środków i urządzeń łączności znajdujących się w eksploatacji na węzłach łączności, dany pododdział powinien posiadać dodatkowy sprzęt stanowiący pewien odwód do organizowania łączności z jednostkami działającymi w rejonach porażenia względnie zapewnienia łączności doraźnie organizowanej grupie operacyjnej ze składu WKO.

Należy liczyć się z tym, że na terenie poszczególnych województw, stan ilościowy istniejących środków łączności oraz przewodowej sieci telekomunikacyjnej ME będzie niejednolity, co będzie uzależniało zakres organizacji łączności WKO.

Planowanie łączności dla potrzeb WKO musi być przeprowadzone w okresie pokojowym. Zajmuje się tym wojewódzki sztab wojskowy przy współpracy z zainteresowanymi organami mającymi wejść w skład WKO i organami terenowymi resortu ME.

W treści wej, plan łączności powinien odzwierciedlać organizację łączności WKO, która może być zapewniona przy pomocy tych środków łączności, które aktualnie mogą być wydzielone. Ze względu na to, że uruchomienie zaplanowanej łączności, nastąpi w okresie kiedy zaistnieje ku temu potrzeba /tzn, na wypadek

wojny/, w dokumentach planu łączności należy określić sposób i zasady jej uruchomienia.

Ażeby zaplanowany system łączności mógł być uruchomiony w określonym czasie i zakresie, po opracowaniu planu muszą być wprowadzone w życie pewne przedsięwzięcia zarówno natury organizacyjnej jak i technicznej, jak np. rozwinięcie urządzeń teletechnicznych na planowanych punktach kierowania, przygotowanie miejsc pracy środków radiowych itp.

Należy wskazać, że jeśli nie muszą istnieć w okresie pokojowym pełną rozwinięte siły i środki obrony obszaru województwa, których organizacja będzie odbywała się w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i instytucje, to musi istnieć przygotowany w wystarczającym zakresie system kierowania województwem oraz system łączności, za pośrednictwem którego realizowane jest kierowanie obroną województwa. Wynika to z tego, że w niezwykle trudnym, obfitującym w zaskakujące i nieprzewidziane sytuacje okresie zagrożenia wojennego i początkowym okresie wojny, będzie za późno na organizację systemu kierowania i łączności. Ze względu na stawiane wymagania systemowi kierowania obroną województwa oraz właściwości techniczne środków łączności, nie można zorganizować systemu łączności WKO przy pomocy na prędko i doraźnie skupionych różnych urządzeń i środków łączności. Ponadto sam fakt rozmieszczenia punktów kierowania WKO oraz podległych organów i sił poza rejonami ewentualnych uderzeń jądrowych przeciwnika, w których obecnie często nie będzie żadnych urządzeń i linii telekomunikacyjnych, również wskazuje na konieczność przygotowania w okresie pokojowym w pewnym zakresie urządzeń i środków łączności dla wyłącznych potrzeb obrony obszaru województwa.

Uruchomienie całego systemu łączności WKO, może być dokonywane stopniowo, w miarę zaostrzania się sytuacji międzynarodowej, ale z takim wyliczeniem, ażeby było zakończone do czasu przejścia WKO na wojenny system kierowania.

## II. Organizacja łączności wojewódzkiego komitetu obrony

Podstawowymi elementami systemu łączności WKO są węzły łączności urządzone na punktach kierowania WKO oraz podległych organów i jednostek. Organizacja węzłów łączności WKO zależy od zakresu organizacji łączności oraz wynika z konkretnych potrzeb i możliwości.

Zasadniczą rolę w systemie łączności WKO będzie odgrywał węzeł łączności przy głównym polowym stanowisku kierowania. W związku z tym musi on być odpowiednio rozbudowany i wyposażony w środki łączności. W skład tego węzła mogą wejść następujące elementy:

- stacja telefoniczna;
- stacja telegraficzna;
- grupa środków radiowych;
- ekspedycja;
- stacje zasilania;
- składnica meldunkowa.

Oprócz tego na polowym stanowisku kierowania rozmieszcza się: stację telefoniczną i stację telegraficzną międzymiastowej łączności rządowej.

Na węźle łączności są stosowane urządzenia łączności typu stacjonarnego, częściowo uzupełnione polowymi środkami łączności. Zamontowanie stacjonarnych urządzeń łączności musi być dokonane w okresie pokojowym.

Węzeł łączności zapasowego polowego stanowiska kierowania WKO jest rozbudowywany w mniejszym zakresie aniżeli na głównym polowym stanowisku kierowania. Do jego rozwinięcia stosuje się stacjonarne urządzenia łączności względnie polowe środki łączności.

W rejonie dotychczasowego stanowiska kierowania WKO /w mieście wojewódzkim/ węzła łączności nie organizuje się. Personel WKO znajdujący się na tym stanowisku kierowania, wykorzystuje telefoniczne centrale abonenckie znajdujące się w poszczególnych instytucjach i miejską sieć telefoniczną. Określone osoby i instytucje wykorzystują węzeł łączności międzymiastowej łączności rządowej, a przedstawiciele WSZW - garnizonowy węzeł łączności /w okresie pokojowym obsługujący sztab związku taktycznego wojsk operacyjnych/.

Dla zapewnienia łączności Wojewódzkiemu Komitetowi Obrony, wykorzystuje się środki przewodowe, radiowe i ruchome.

#### a/ Łączność przewodowa

Łączność środkami przewodowymi jest zasadniczym środkiem kierowania i dowodzenia obroną województwa. Wpływa na to fakt, że większość punktów kierowania organów i sił OTK, stale lub przez dłuższy okres czasu przebywa w jednych i tych samych rejonach. Organizuje się ją w oparciu o przewodową sieć telekomunikacyjną MŁ.

W zasadzie należy wykorzystywać łącza telefoniczno-telegraficzne na dalekosiężnych liniach kablowych, jako bardziej zabezpieczonych przed oddziaływaniem uderzeń jądrowych. Łącza na stałych liniach napowietrznych, należy wykorzystywać w relacjach, gdzie brak kabli doziemnych oraz dla uzyskania określonych kierunków łączności.

Dla zapewnienia trwałości i ciągłości łączności, łącza telefoniczne tej samej relacji w miarę możliwości powinny być rozdzielone na różne trasy telekomunikacyjne. Jednocześnie system łączności przewodowej WKO, powinien być tak zorganizowany, aby istniała możliwość uzyskiwania w bardzo krótkim czasie połączeń określonych w przypadkach, gdy nastąpi utrata łączności na kierunkach bezpośrednich.

Koncepcja systemu łączności przewodowej powinna przewidywać tworzenie dalekosiężnych połączeń tranzytowych na węzłach łączności punktów kierowania wojewódzkiego i powiatowych komitetów obrony, przez co powstaną warunki do stworzenia przestrzennego systemu łączności organów układu terytorialnego. Tam gdzie to możliwe, łącza wydzielone dla WKO powinny omijać rejony miast, a doprowadzenie ich do węzłów łączności punktów kierowania, powinno się odbywać ze stacji wzmacniakowych lub przełączalni rozmieszczonych poza miastami. Jednocześnie węzły łączności punktów kierowania WKO /w szczególności WŁ PSK WKO/, nie powinny być podłączane do jednego obiektu telekomunikacyjnego MŁ lecz do szeregu obiektów rozmieszczonych w różnych rejonach, tak aby wychodzące łącza z tych węzłów rozchodziły się promieniście we wszystkie kierunki.

Polowe linie kablowe stosuje się tylko na krótkich odległościach dla budowy linii doprowadzających od najbliższych stacji wzmacniakowych lub innych obiektów telekomunikacyjnych MŁ do węzłów łączności organów i sił OTK.

Łączność przewodowa będzie wykorzystywana dla potrzeb kierowania /dowodzenia/, współdziałania i powiadamiania. Jednakże przy rozpatrywaniu organizacji łączności przewodowej nie można trzymać się sztywno tego podziału, z uwagi na to, iż pewne zadania łączności kierowania, współdziałania i powiadamiania będą realizowane w ramach przewodowych sieci łączności organizowanych nie tylko przez WKO, ale również przez inne organa. Ponadto dla potrzeb współdziałania i powiadamiania, częstokroć nie organizuje się oddzielnych kanałów łączności, lecz wykorzystuje się kanały zorganizowane dla celów kierowania /dowodzenia/.

Omawiając system łączności WKO, należy więc rozpatryć oddzielnie łączność organizowaną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych /MSW/, sztab okręgu wojskowego, wojewódzki sztab wojskowy i niektóre resorty państwowe.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych organizuje oddzielny i zamknięty system międzymiastowej łączności rządowej dla potrzeb KOK.

W ramach międzymiastowej łączności rządowej w relacji między polowym stanowiskiem kierowania WKO a polowym stanowiskiem kierowania KOK powinny istnieć bezpośrednie łącza telefoniczno-telegraficzne dające władzom wojewódzkim możliwość wymiany informacji z personelem sekretariatu i poszczególnych działów KOK. Ilość łączy telefoniczno-telegraficznych w omawianej relacji będzie uwarunkowana znaczeniem polityczno-gospodarczym i operacyjno-obronnym określonego województwa i średnio może wynosić trzy łącza telefoniczne i jedno-dwa łącza telegraficzne.

W tym systemie organizuje się również bezpośrednio kierunki z polowego stanowiska kierowania WKO do dotychczasowego stanowiska kierowania WKO oraz do polowych stanowisk kierowania komitetów obrony sąsiednich województw /do jednego lub dwóch WKO/. Na tych kierunkach z zasady zapewnia się łączność w jednym łączu telefonicznym z każdym. Ponadto może istnieć bezpośrednie połączenie telefoniczne /w jednym łączu/ między dotychczasowym stanowiskiem kierowania WKO a dotychczasowym stanowiskiem kierowania KOK.

Do centrali telefonicznej międzymiastowej łączności rządowej rozmieszczonej na polowym stanowisku kierowania WKO, niekiedy doprowadza się łącza telefoniczne od stanowisk dowodzenia sztabu OW, dowództwa marynarki wojennej, dowództwa brygady /oddziału/ WOP itp. rozmieszczonych na obszarze województwa.

Sposób organizacji międzymiastowej łączności rządowej na obszarze województwa, między innymi pokazano na schemacie - załącznik nr 3.

Sztab okręgu wojskowego organizuje własny system łączności przewodowej w celu zapewnienia łączności z podległymi organami i wojskami OTK. Jest ona utrzymywana na bezpośrednich kierunkach lub przez garnizonowe węzły łączności /rozmieszczone w miastach wojewódzkich i w niektórych miastach powiatowych/. Na bezpośrednim kierunku między PSK, WKO a PSD OW zapewnia się jedno łącze telefoniczne. Na kierunku między PSK WKO a garnizonowym węzłem łączności rozmieszczonym w mieście wojewódzkim, za-

pewnia się jedno łącze telefoniczne i jedno łącze telegraficzne.

Abonentami garnizonowego węzła łączności również będą pracownicy wojewódzkiego sztabu wojskowego pełniący swe obowiązki na dotychczasowym stanowisku kierowania WKO.

Jeżeli zapasowe polowe stanowisko kierowania WKO będzie znajdowało się w pobliżu jakiegokolwiek garnizonowego węzła łączności lub węzła łączności punktu dowodzenia sztabu OW, wówczas między nimi może być zorganizowany bezpośredni kierunek /w jednym łączu telefonicznym/. Taki kierunek można również organizować między polowym stanowiskiem kierowania WKO a ruchomym stanowiskiem dowodzenia sztabu OW, o ile takie będzie rozmieszczone na obszarze województwa.

Garnizonowy węzeł łączności posiada również kierunki do sztabu OW, Sztabu Generalnego oraz do sztabów wojsk KBW i WOP, jednostek zapasowych i szkolnych rozmieszczonych na terenie danego województwa. W ten sposób Wojewódzki Komitet Obrony przez garnizonowy węzeł łączności ma możliwość uzyskania dodatkowych połączeń ze sztabem OW i Sztabem Generalnym /a przez niego - z KOK/ oraz łączność współdziałania z wojskami OTK rozmieszczonymi na jego obszarze.

Zasady łączności przewodowej organizowanej na obszarze województwa przez sztab OW zostały przedstawione na schemacie - załącznik nr 3.

Wojewódzki sztab wojskowy organizuje łączność z podległymi organami siłami i środkami obrony obszaru województwa.

Z węzła łączności PSK WKO, na wydzielonych łączach z przewodowej sieci telekomunikacyjnej ME powinny być zestawione bezpośrednio łącza telefoniczne /po jednym z każdym/ do polowych stanowisk kierowania /lub tylko stanowisk kierowania/ powiatowych komitetów obrony, sztabu pułku obrony terytorialnej, zapasowego polowego stanowiska kierowania WKO oraz podległych bezpośrednio WKO - batalionu transportowego, zmilitaryzowanych oddziałów ratownictwa technicznego, kolumn przeciwpożarowych, kolumn medyczno-sanitarnych i zmotoryzowanych oddziałów milicji obywatelskiej.<sup>x/</sup>

Z powiatowymi komitetami obrony, na terenie których znajdują się ważne i liczne obiekty gospodarcze i kulturalne, łączność może być zapewniona na dwóch-trzech łączach telefonicznych.

-----  
x/ Istniejąca i wymagana łączność przewodowa w relacji WKO - PKO jest przedstawiona na schemacie /załącznik nr 2/.

Jeśli warunki miejscowe uniemożliwiają wydzielenie bezpośrednich /tak długich/ łączy telefonicznych, wówczas zagadnienie to można rozwiązać w ten sposób, że na przykład węzeł łączności ZPSK WKO i ewentualnie odpowiednie terenowe wybrane węzły łączności /jeden - dwa/ PSK powiatowych komitetów obrony, mogą stanowić pewnego rodzaju pomocnicze węzły łączności WKO. Od tych węzłów łączności /tzw. pomocniczych/ i z węzła łączności PSK WKO, należy zorganizować bezpośrednio łącza do stanowisk kierowania powiatowych komitetów obrony rozmieszczonych terenowo najbliższej tych pomocniczych węzłów łączności. Między węzłem łączności PSK WKO a wyżej wymienionymi pomocniczymi węzłami, organizuje się bezpośrednio kierunki, na których zapewnia się dwa - trzy łącza telefoniczne /przez zastosowanie telefonii wielokrotnej/ i ewentualnie łącza telegraficzne. Powyższe rozwiązanie pokazano na schemacie - załącznik nr 3.

Z wojewódzkimi jednostkami obrony terytorialnej i zmilitaryzowanymi oddziałami, w przypadkach gdy nie ma możliwości zestawienia bezpośrednich łączy z PSK WKO, łączność może być zapewniona przez węzły punktów kierowania powiatowych komitetów obrony /patrz - załącznik nr 3/.

Pozostałe organa i siły istniejące w ramach obrony obszaru województwa /pododdziały ochraniające obiekty, placówki pomiarów skażeń, organa regulacji ruchu, punkty rozdzielcze rozśrodkowywania ludności, organa i siły zabezpieczenia dróg tranzytowych, składy zaopatrzenia itp/ z zasady są abonentami najbliższych węzłów łączności komitetów obrony lub central telefonicznych ruchu publicznego względnie wewnątrzresortowych sieci łączności.

W celu otrzymywania danych o sytuacji powietrznej, musi być zawsze zorganizowany bezpośredni kierunek /w jednym łączy telefonicznym/ między PSK WKO a SD samodzielnego batalionu radiotechnicznego KOPK.

Wymianę informacji między personelem dotychczasowego stanowiska kierowania WKO a personelem dotychczasowych stanowisk kierowania /lub stanowisk kierowania/ PKO w zasadzie zapewnia się w ramach przewodowej sieci telefonicznej komendy wojewódzkiej milicji obywatelskiej istniejącej już w okresie pokojowym a zorganizowanej na łączach wydzielonych z sieci telekomunikacyjnej resortu łączności.<sup>x/</sup> Jednocześnie ta sieć powinna stanowić okrężne kanały

x/ Patrz: ppłk dypl. H. Kitkowski: Niektóre dane dotyczące organizacji wewnątrzresortowych i wewnątrzzakładowych sieci łączności. Wyd. ASG, 1964r., /nr bibl. 05086/.

łączności dla personelu WKO rozmieszczonego na głównym polowym stanowisku kierowania. W tym celu węzeł łączności polowego stanowiska kierowania WKO musi posiadać połączenie /w jednym łączu/ z centralą telefoniczną „Kw MO” rozmieszczoną w mieście wojewódzkim.

Na obszarze województwa będą istniały wewnątrzresortowe sieci łączności przewodowej poszczególnych pionów układu funkcjonalnego jak: Ministerstwa Komunikacji, Ministerstwa Żeglugi, Ministerstwa Górnictwa i Energetyki, Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej, Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego itp. W celu zapewnienia łączności współdziałania między WKO i PKO a organami terenowymi i zmilitaryzowanymi oddziałami układu funkcjonalnego posiadającymi łączność w swoich sieciach wewnątrzresortowych, węzły łączności stanowisk kierowania WKO i PKO powinny być połączone bezpośrednimi łączami telefonicznymi /na wydzielonych łączach z przewodowej sieci telekomunikacyjnej MŁ/ z najbliższymi centralami telefonicznymi sieci wewnątrzresortowych. Dzięki tym bezpośrednim połączeniom, wojewódzki /powiatowy/ komitet obrony może nie tylko porozumiewać się z odcałnymi władzami układu funkcjonalnego ale i uzyskiwać określone połączenia telefoniczne ze swoimi organami. Na uwzględnienie zasługuje tutaj przewodowa sieć telekomunikacyjna MK, która jest całkowicie odrębną siecią, a jej linie telekomunikacyjne przebiegają na oddzielnych trasach w stosunku do sieci telekomunikacyjnej resortu łączności.

Porozumiewanie się wojewódzkiego komitetu obrony z instytucjami, przedsiębiorstwami i szeregu innymi placówkami administracyjnymi, gospodarczymi i kulturalnymi rozmieszczonymi na terenie województwa /poza polowymi punktami kierowania WKO i PKO/, zapewnia się poprzez wykorzystanie sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego. W tym celu węzły łączności organów i sił OTK, jak również wszystkie instytucje, przedsiębiorstwa itp, muszą być abonentami najbliższych central telefonicznych ruchu publicznego.

Jednakże w stosunku do pozostałych abonentów sieci ruchu publicznego, dla określonych organów i sił OTK musi być zapewnione pierwszeństwo korzystania z tej sieci. W pierwszym rzędzie muszą być ustalone i wprowadzone w życie odpowiednie kategorie uprzywilejowanych abonentów sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego, którzy będą uzyskiwali połączenia telefoniczne /a także możliwość przekazywania telegramów/ w odpowiedniej kolejności z każdej placówki pocztowo-telekomunikacyjnej lub z określonego aparatu

telefonicznego. Do takich uprzywilejowanych abonentów między innymi należy zaliczyć: kierowniczy personel wojewódzkich i powiatowych komitetów obrony pozostający w siedzibach dotychczasowych stanowisk kierowania, dyrektorów lub naczelników instytucji /przedsiębiorstw/ oraz kierowników podległych im jednostek, których działalność ma szczególne znaczenie w systemie obrony obszaru województwa /Wojewódzki Zarząd Dróg Publicznych, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Przemysłu, Wojewódzka Służba Zdrowia itp/, dowódców zmilitaryzowanych oddziałów układu terytorialnego i funkcjonalnego itp. Uprzywilejowanymi abonentami sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego, muszą być również centrale telefoniczne węzłów łączności punktów kierowania wojewódzkich i powiatowych komitetów obrony /w tym centrale abonenckie na DSK/. Podyktowane jest to koniecznością zapewnienia prowadzenia rozmów przez uprzywilejowane osoby z dowolnego aparatu a nie z wyznaczonego aparatu.

Szybkość uzyskiwania połączeń telefonicznych w sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego, w znacznym stopniu zależy od tego, przez jakie centrale telefoniczne MŁ połączenia te będą dokonywane.

W zasadzie abonenci lub centrale abonenckie /w instytucjach, obiektach przemysłowych, obiektach użyteczności publicznej itp/ oraz centrale telefoniczne węzłów łączności wojsk OTK są podłączone do miejscowych central telefonicznych MŁ. W warunkach istnienia automatycznych central miejscowych MŁ, możliwość uzyskania koniecznego połączenia jest zawsze uzależniona od wolnych w danej chwili zespołów połączeniowych na poszczególnych centralach, co częstokroć wymaga dłuższego okresu oczekiwania. Z punktu widzenia potrzeb kierowania i dowodzenia obroną województwa, na automatycznych centralach abonenckich oraz automatycznych centralach miejscowych MŁ, muszą być wprowadzone określone <sup>u</sup> sprawienia techniczne i organizacyjne, które by umożliwiły uzyskanie koniecznych połączeń telefonicznych w zależności od stopnia uprzywilejowania abonentów i stopnia ważności przekazywanej informacji.

Jednocześnie ażeby organa WKO rozmieszczone na PSK mogły szybko porozumiewać się z personelem tego komitetu pozostającym na DSK, koniecznym jest posiadanie kilku bezpośrednich łączy telefonicznych między węzłem łączności PSK WKO a miejscową centralą MŁ, rozmieszczoną w mieście wojewódzkim. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, takie bezpośrednie łączy telefoniczne może być

zestawione do dowolnej centrali abonenckiej.

Niezależnie od tego, dla przyspieszenia uzyskiwania telefonicznych połączeń dalekosiężnych, niektóre organa powinny posiadać bezpośrednio łącza telefoniczne do międzymiastowych central telefonicznych MŁ. W szczególności takie bezpośrednio łącza powinny być zestawione między centralą telefoniczną węzła łączności PSK WKO a międzymiastową centralą MŁ rozmieszczoną w mieście wojewódzkim, która posiada bezpośrednie połączenie z sąsiednimi miastami wojewódzkimi i wszystkimi miastami powiatowymi danego województwa. W określonych przypadkach /np. jeśli z daną jednostką nie ma zorganizowanego bezpośredniego łącza telefonicznego/, abonentami central międzymiastowych mogą być również sztaby jednostek obrony terytorialnej, zmilitaryzowane oddziały, komendy milicji obywatelskiej, straży pożarnej itp.

W zorganizowanym systemie łączności przewodowej WKO oraz w sieci telekomunikacyjnej ruchu publicznego, zapewnia się uzyskiwanie natychmiastowych połączeń telefonicznych poza wszelką kolejnością dla przekazywania sygnałów powiadamiania i alarmowania o zagrożeniu powietrznym i skażeniach promieniotwórczych terenu, jak też i innych ważnych i pilnych informacji /na przykład danych dotyczących posęgu za grupą dywersyjną, klęsk żywiołowych, zagrożenia życia ludzkiego lub mienia społecznego itp/. Dla uzyskiwania natychmiastowych połączeń stosuje się ustalone hasła, na które przerywa się wszelkie inne połączenia telefoniczne.

Wojewódzki i powiatowe komitety obrony, również wykorzystują wojewódzką sieć telegraficzną ruchu publicznego MŁ. W tym wypadku stosuje się nadawanie telegramów w placówkach pocztowo-telekomunikacyjnych, które przy pomocy własnej obsługi przekazują je do odpowiednich stacji telegraficznych danej sieci, skąd przy pomocy doręczycieli są dostarczane adresatom. Dla przyspieszenia obrotu telegramów, węzeł łączności PSK WKO, może być abonentem wojewódzkiej centrali telegraficznej MŁ. Jeśli w niektórych miastach powiatowych znajdują się centrale telegraficzne, to ich abonenci mogą być również węzły łączności PSK powiatowych komitetów obrony. W przypadkach posiadania przez resort kilku łączy telegraficznych w niektórych relacjach między miastem wojewódzkim a powiatowym, może być oddane do bezpośredniego użytku po jednym łączy telegraficznym między PSK WKO a stanowiskiem kierowania PKO.

W zależności od ważności i pilności telegramy oznacza się odpowiednią serią, co zapewnia przekazanie ich w określonej kolejności.

W miarę rozwoju krajowej produkcji aparatów telekopiowych należy zakładać ich zastosowanie dla łączności między wojewódzkim a powiatowymi komitetami obrony na uprzednio omawianych łączach telefonicznych, co znacznie usprawni obieg wszelkich dokumentów między nimi.

b/ Łączność radiowa<sup>x/</sup>

Mimo dużej roli, jaką odgrywają środki przewodowe w systemie łączności WKO, należy również organizować łączność środkami radiowymi, co zostało już uzasadnione w pierwszym rozdziale. Jak już podano, łączność ta jest organizowana przy pomocy środków radiowych będących w dyspozycji wojewódzkich i powiatowych sztabów wojskowych, milicji obywatelskiej, straży pożarnej i klubów łączności Ligi Obrony Kraju. Część tych środków jest typu stacji narnego, przy czym w większości przypadków w okresie pokojowym są one rozmieszczone na obszarze miast. Wymagane jest ich przeniesienie w odpowiednim czasie na polowe stanowiska kierowania, zgodnie z ich przeznaczeniem.

Ze względu na to, że środki radiowe będą wykorzystywane tylko w sporadycznych przypadkach i nie zawsze ze wszystkimi organami i siłami OTK, system tej łączności można organizować w ograniczonej ilości sieci i kierunków radiowych, przy czym w poszczególnych sieciach może występować dość duża ilość korespondentów.

Z komitetem obrony kraju wojewódzki komitet obrony utrzymuje łączność radiową w specjalnie do tego celu organizowanej sieci radiowej przy pomocy radiostacji krótko-falowej średniej lub dużej mocy /rozmieszczonej na GPSK WKO/. W składzie korespondentów sieci radiowej KOK, mogą znajdować się radiostacje sąsiednich województw, co umożliwi jej wykorzystanie dla celów współdziałania. Ponadto w danej sieci, może pracować radiostacja pełnomocnika KOK przy sztabie okręgu wojskowego.

W celu operatywnego kierowania organami milicji obywatelskiej i służbą bezpieczeństwa Ministerstwo Spraw Wewnętrznych posiada zorganizowane swoje sieci radiowe dla łączności z komendami wojewódzkiemi milicji obywatelskiej i niektórymi ważnymi komendami miejskimi /np. miasta portowego/. Każda KW MO pracuje w jednej z tych sieci, a radiostacje z zasady są rozmieszczone w siedzibach tych komend. Powyższą łączność w okresie wojny również może służyć

x/ Patrz: Schemat organizacji łączności radiowej WKO - zał. nr 4.

do wymiany informacji między personelem dotychczasowych stanowisk kierowania Wojewódzkiego Komitetu Obrony i Komitetu Obrony Kraju.

Łączność między Wojewódzkim Komitetem Obrony a sztabem OW zapewnia się w jednej z sieci radiowych dowodzenia sztabu OW organizowanych za pomocą radiostacji krótkofalowych średniej mocy. W skład takiej sieci, oprócz radiostacji sztabu OW, mogą wejść radiostacje jednego - dwóch wojewódzkich komitetów obrony oraz sztabów wojsk OTK /KBW, jednostki zapasowe, szkolne itp/ i garnizonowych węzłów łączności rozmieszczonych na obszarze tych województw. W ramach tej sieci, WKO również ma możliwość utrzymania łączności współdziałania z WKO sąsiednich województw oraz z wojskami OTK rozmieszczonymi na obszarze województwa. Niekiedy w jednej z sieci radiowych dowodzenia sztabu OW mogą pracować tylko radiostacje wszystkich WKO rozmieszczonych w granicach okręgu wojskowego, lecz wówczas istnieje potrzeba organizowania oddzielnej łączności współdziałania między WKO a wojskami OTK. W skład omawianej sieci, wchodzi także radiostacja lub odbiornik radiowy Sztabu Generalnego. Ma to na celu umożliwienie Sztabowi Generalnemu prowadzenie nasłuchu prowadzonej korespondencji w danej sieci oraz w koniecznych przypadkach bezpośrednią wymianę korespondencji z Wojewódzkim Komitetem Obrony i wojskami OTK z pominięciem sztabu OW.

Stacjonarna radiostacja garnizonowego węzła łączności rozmieszczonego w mieście wojewódzkim i pracująca w sieci radiowej dowodzenia sztabu OW, może być wykorzystywana przez personel WSzW znajdujący się na DSK WKO oraz przez komendy garnizonów i oddziały garnizonowe WSzW.

Dla każdej sieci radiowej KOK oraz sztabu OW, mogą być organizowane rezerwowe kierunki radiowe. Na kierunki te, na ustalony zawczasu sygnał przekazany w sieci mogą być /w razie potrzeby/ wyprowadzone radiostacje WKO.

W celu zapewnienia możliwości kierowania podległymi organami i jednostkami przez wszystkie działy wchodzące w skład wojewódzkiego komitetu obrony, należy organizować sieci radiowe kierowania wojewódzkiego komitetu obrony. Środki radiowe zastosowane do tego celu, będą różnych typów i o różnym zasięgu, a więc sposoby organizacji łączności muszą odpowiadać właściwościom tych środków.

Za pomocą radiotelefonów, należy organizować jedną-trzy sieci

radiotelefoniczne kierowania WKO, przyjmując jako zasadę możliwość utrzymywania łączności z 10 - 15 korespondentami w jednej sieci. W sieciach tych, Wojewódzkiemu Komitetowi Obrony rozmieszczonemu na polowym stanowisku kierowania należy zapewnić łączność z dotychczasowym i zapasowym polowym stanowiskiem kierowania WKO, stanowiskami kierowania powiatowych komitetów obrony, pułkiem obrony terytorialnej, batalionem transportowym oraz wojewódzkimi zmilitaryzowanymi oddziałami: ZORT, KPoż i KMS. W zasadzie ilość sieci będzie uzależniona od ilości powiatów istniejących w danym województwie.

Zastosowane radiotelefony mogą posiadać zasięg do 50 km względnie o mniejszej mocy i zasięgu do 40 km. Z tego powodu z niektórymi korespondentami łączność musi być utrzymywana przez pośredniczenie innych stacji.<sup>x/</sup>

Sieci radiowe kierowania WKO organizowane za pomocą radiostacji krótkofalowych, powinny zapewnić łączność między głównym i zapasowym polowym stanowiskiem kierowania WKO a stanowiskami kierowania powiatowych komitetów obrony i pułkiem obrony terytorialnej. Przy organizowaniu tych sieci, należy uwzględnić mniejszą przepustowość wymiany informacji, aniżeli w sieciach radiotelefonicznych. W związku z tym, ilość korespondentów w poszczególnych sieciach nie powinna przekraczać 7 - 10 korespondentów. Jeżeli uwzględnimy taką ilość korespondentów w jednej sieci, to w zależności od ilości podległych powiatów - w określonym województwie będą organizowane dwie - trzy sieci.

W poszczególnych sieciach, należy grupować radiostacje /radiotelefony/ sąsiadujących ze sobą powiatów co umożliwi współdziałanie między nimi. Skład korespondentów można także dobierać według ważności poszczególnych rejonów województwa.

Dla potrzeb komendy wojewódzkiej milicji obywatelskiej istnieją już w okresie pokojowym oddzielne sieci radiotelefoniczne /jedna - dwie/. W czasie wojny powinny one zapewnić komendzie wojewódzkiej łączność z komendami powiatowymi i ze zmotoryzowanymi oddziałami milicji obywatelskiej oraz posterunkami i patrolami regulacji ruchu. Radiotelefony wojewódzkiej i powiatowych komend MO rozmieszczone są na dotychczasowych stanowiskach kierowania. Z punktu widzenia możliwości wykerzystania tych sieci przez wojewódzki komitet obrony, celowe jest włączenie do nich radiotelefonów na głównym i zapasowym polowym stanowisku kierowania WKO.

x/ Patrz: Przykład rozwiązania łączności WKO przy pomocy radiotelefonów - załącznik nr 5.

Jeśli środki radiotelefoniczne komendy wojewódzkiej i komend powiatowych straży pożarnych nie zostaną wykorzystane do organizowania łączności z polowego stanowiska kierowania WKO, wówczas sieć radiotelefoniczna komendy wojewódzkiej straży pożarnej, /istniejąca w okresie pokojowym/ może być wykorzystywana dla wymiany informacji między personelem dotychczasowego stanowiska kierowania WKO a powiatowymi komitetami obrony.

Na szczeblu województwa organizuje się sieć radiową dla utrzymania łączności z samolotami i śmigłowcami rozpoznawczymi, łącznikowymi i sanitarnymi. W tym celu wykorzystuje się radiostacje pokładowe samolotów i śmigłowców oraz naziemne radiostacje lotnicze rozmieszczone w rejonach posterunków łączności z lotnikiem.

Dla zapewnienia wymiany informacji między grupą operacyjną ruchomego stanowiska kierowania WKO a podporządkowanymi jej oddziałami i pododdziałami, organizuje się sieci i kierunki za pomocą odpowiednich typów środków radiowych będących na wyposażeniu tych oddziałów i pododdziałów. Można również stosować włączenie radiostacji /radiotelefonu / grupy operacyjnej RSK WKO do sieci radiowej dowódcy podporządkowanego oddziału /pododdziału/. W niektórych przypadkach podległy oddział /pododdział/ może wydzielić własną radiostację RSK WKO do pracy w jego sieci radiowej.

Grupa operacyjna RSK utrzymuje łączność z PSK WKO w jednej z sieci radiowych /radiotelefonicznych/ kierowania WKO.

Z punktu widzenia potrzeb oraz charakteru współdziałania występującego na obszarze województwa, należy stwierdzić, że dla tych celów nie wynika potrzeba organizowania specjalnych sieci i kierunków. Całość zagadnień dotyczących współdziałania między poszczególnymi organami i jednostkami, może być realizowana przy wykorzystaniu środków przewodowych. Natomiast wykorzystanie środków radiowych dla tych celów będzie sporadyczne i może mieć miejsce, w wypadku uszkodzeń na liniach telekomunikacyjnych, względnie między jednostkami, które prowadzą akcję ratowniczą lub działanie przeciwdywersyjne i nie mogą korzystać z łączności przewodowej.

W takich wypadkach wystarczy zapewnienie łączności współdziałania między nimi w sieciach i kierunkach radiowych zorganizowanych dla celów kierowania i dowodzenia z tym, że prowadzenie wymiany korespondencji między podległymi korespondentami danej sieci jest możliwe po uzyskaniu zezwolenia głównej radiostacji sieci.

Tam, gdzie zainteresowane organa i jednostki nie pracują w jednej sieci, przewiduje się wzajemne włączenie do określonych sieci.

Do wojewódzkich i powiatowych sieci radiotelefonicznych MO, mogą wchodzić radiotelefony związków i oddziałów KBW i WOP działających na terenie danego województwa. Do sieci radiowych /radiotelefonicznych/ kierowania WKO mogą być okresowo włączane radiostacje /radiotelefony/ zmilitaryzowanych oddziałów układu funkcjonalnego lub wojsk OTK czasowo podporządkowany WKO. Podczas działania wojewódzkich jednostek obrony terytorialnej i zmilitaryzowanych oddziałów na terenie dowolnego powiatu, ich radiostacje mogą być włączone okresowo do sieci radiowych powiatowych komitetów obrony. Ponadto dla łączności z wojskami OTK a także z pododdziałami porządkowo-ochronnymi i patrolowymi garnizonów wojskowych, na stanowiskach kierowania wojewódzkich i powiatowych komitetów obrony mogą być wydzielone radiostacje UKF typu R-105 pracujące na falach dyżurnego odbioru.

Wymienione możliwości utrzymania łączności współdziałania są zależne od typów środków radiowych posiadanych przez zainteresowanych oraz musi być zawczasu dokonana wymiana koniecznych danych radiowych.

Dla potrzeb powiadamiania i alarmowania o zagrożeniu z powietrza oraz skażeniach promieniotwórczych terenu, organizuje się oddzielny system łączności radiowej oraz wykorzystuje się sieci radiowe zorganizowane dla celów kierowania i dowodzenia.

Przyjmowanie danych o zagrożeniu z powietrza, na szczeblu wojewódzkiego komitetu obrony zapewnia się przez wydzielenie odbiorników do sieci radiowej powiadamiania KOPK oraz na kierunek radiowy meldowania samodzielnego batalionu radiotechnicznego KOPK.

Dane o skażeniach promieniotwórczych terenu, wojewódzki komitet obrony otrzymuje od podległych organów i jednostek w sieciach radiowych kierowania WKO oraz ze sztabu okręgu wojskowego - w sieci radiowej dowodzenia sztabu OW.

Na polowym stanowisku kierowania WKO może być wydzielony krótkofalowy odbiornik radiowy do prowadzenia nasłuchu w sieci radiowej powiadamiania Centralnego Ośrodka Analizy i Powiadamiania o Skażeniach /COAIP/.

Przekazywanie danych o sytuacji powietrznej i skażeniach promieniotwórczych terenu oraz zarządzeń o ogłaszaniu i odwoływaniu

alarmów przez wojewódzki komitet obrony do podległych powiatowych komitetów obrony i jednostek, zapewnia się w zorganizowanej do tego celu sieci radiowej powiadamiania i alarmowania WKO. Na PSK WKO wydziela się radiostację krótkofalową średniej mocy a wszystkie podległe organa i jednostki wydzielają odbiorniki radiowe. Do sieci tej, powinny również wydzielić odbiorniki radiowe, nadawcze stacje radiofoniczne i telewizyjne, większe zakłady przemysłu kluczowego oraz zmilitaryzowane oddziały układu funkcjonalnego rozmieszczone na obszarze województwa.

W celu centralnego powiadamiania i alarmowania ludności o niebezpieczeństwie, WKO wykorzystuje wojewódzką stację radiofoniczną i telewizyjną.

c/ Łączność środkami ruchomymi

Dla przesyłania pisemnej korespondencji bojowej i służbowej związanej z obroną terytorium kraju, wojewódzki komitet obrony wykorzystuje etatowe środki łączności, pocztę specjalną MSW oraz placówki pocztowe MŁ.

Ruchome środki łączności powinny być wykorzystywane dla przesyłania korespondencji bojowej i służbowej, której treść posiada charakter pilny i wymaga natychmiastowego wykonania. W szczególności będą one wykorzystywane w wypadkach naruszenia ciągłości łączności przewodowej oraz podczas prowadzenia akcji ratowniczej, działań przeciwdywersyjnych i przeciwdesantowych itp.

Jako środki ruchome wykorzystuje się łączników na motocyklach, samochodach osobowych, samolotach, śmigłowcach i itp. Dla przyjmowania i wysyłania korespondencji, przy punktach kierowania WKO, PKO i pot, należy organizować składnice meldunkowe a w nich pobliżu - lądowiska. W pozostałych organach i jednostkach układu terytorialnego, przyjmowanie i wysyłanie korespondencji odbywa się przez ogólne lub tajne kancelarie.

Wymiana korespondencji przy pomocy środków ruchomych może odbywać się w zależności od potrzeb lub w ustalonych terminach.

Łączność z podległymi i współdziałającymi organami i jednostkami, w większości wypadków będzie zapewniona systemem marszrut określonych. Może być również łączność organizowana na kierunkach.

Dla przekazywania korespondencji tajnej, w której zawarte dane nie wymagają natychmiastowego wykonania, wojewódzki komitet obrony wykorzystuje pocztę specjalną MSW. Odbiór lub nadawanie

korrespondencji tajnej w placówkach poczty specjalnej MSW, należy do obowiązków personelu nadawcy lub odbiorcy tej korespondencji.

Wszelkiego rodzaju korespondencję o treści jawnej i nie wymagającej natychmiastowego wykonania, między zainteresowanymi przesyła się przez placówki pocztowe MŁ. W tym przypadku, adresy jednostek obrony terytorialnej i zmilitaryzowanych oddziałów muszą być zamaskowane /oznaczenie poczty polowej/.

### III. Kierowanie łącznością WKO w okresach zagrożenia i w toku prowadzenia obrony obszaru województwa.

Z chwilą ogłoszenia stanu podwyższonej gotowości obronnej państwa, przystępuje się do uruchomienia zaplanowanego systemu łączności wojewódzkiego komitetu obrony. Na podstawie wytycznych szefa WSZW, podejmuje się decyzje i wprowadza w życie w zakresie określonym odpowiednim stopniem gotowości bojowej. W tym okresie z zasady wprowadza się w życie część przedsięwzięć planu łączności a mianowicie:

- częściowe zmobilizowanie i wyposażenie pododdziałów łączności WKO oraz podległych organów i jednostek;
- uruchomienie węzłów łączności na polowych stanowiskach kierowania;
- pełne rozwinięcie i uruchomienie systemu łączności przeznaczonego do powiadamiania i alarmowania;
- zestawienie łączy telefoniczno-telegraficznych na określonych kierunkach, umożliwiających w pewnym stopniu kierowanie obroną województwa z polowych stanowisk kierowania;
- wykonanie przedsięwzięć zabezpieczających uruchomienie w jak najkrótszym czasie całego zaplanowanego systemu łączności.

W miarę potrzeby dokonuje się jednocześnie uzupełniania lub zmiany w zaplanowanym systemie łączności, zgodnie z aktualnymi potrzebami kierowania i dowodzenia na obszarze województwa.

Gdy przewiduje się, że okres podwyższonej gotowości obronnej państwa będzie bardzo krótki, a także z chwilą ogłoszenia stanu bezpośredniego zagrożenia państwa, wprowadza się w życie wszystkie przedsięwzięcia planu łączności.

W toku wojny, do zorganizowanej łączności WKO z zasady nie wprowadza się częste poważniejszych zmian. Jeśli jakiegokolwiek zmiany są wprowadzone, to wynikają one ze zmian w rozmieszczeniu punktów dowodzenia jednostek obrony terytorialnej i zmilitaryzowa-

nych oddziałów podczas prowadzenia akcji ratowniczej lub działań przeciwdywersyjnych, w związku ze zmianą podporządkowania różnych jednostek OTK oraz z ewentualnymi uszkodzeniami lub zniszczeniami linii i urządzeń łączności powstałych na skutek działalności nieprzyjaciela.

Podczas prowadzenia działań manewrowych w pierwszym rzędzie należy zapewnić łączność przy pomocy środków radiowych i ruchomych. Równolegle z tym, tam gdzie istnieją realne możliwości wykorzystania środków przewodowych, należy je bezwzględnie stosować.

Odtworzenie naruszonego systemu łączności WKO względnie jego uzupełnienie zgodnie z nowymi potrzebami realizuje się poprzez wykorzystanie do tego celu odwołu sił i środków łączności oraz dodatkowo wydzielonych łączny przez resort łączności<sup>ści</sup>, jak również przeprowadza się manewr posiadanymi siłami i środkami łączności a także kanałami łączności. W miarę potrzeby i możliwości wykorzystuje się wszelkie okrzężne kanały łączności, a w tym sieci łączności poszczególnych resortów i wojsk OTK oraz sieć telekomunikacyjną ruchu publicznego.

W wypadkach zaistnienia <sup>znaczących</sup> strat i konieczności zapewnienia łączności przy ograniczonej ilości środków, należy:

- likwidować kierunki radiowe i szerzej stosować organizację łączności w sieciach radiowych;
- zmniejszyć ilość istniejących sieci radiowych przez połączenie dwóch - trzech sieci;
- organizować pracę środków radiowych na falach dyżurnego odbioru, sposobem abonenckim, przez wzajemne włączanie się do sieci radiowych itp;
- zapewnić łączność przewodową z kilkoma organami lub jednostkami na jednym kierunku /łączu/;
- utrzymywać z organami i jednostkami /o mniejszym znaczeniu/ łączność przewodową pośrednio przez węzły łączności innych podległych i współdziałających organów;
- szeroko wykorzystywać etatowe i nietatowe środki ruchome.

Wszelkie prace i przedsięwzięcia w zakresie odtwarzania naruszonego systemu łączności WKO, na węzłach łączności punktów kierowania /dowodzenia/ podległych powiatowych komitetów obrony oraz jednostek obrony terytorialnej i zmilitaryzowanych oddziałów wykonywane są przez ich organiczne pododdziały łączności. W przypadku zniszczenia węzła łączności jakiegokolwiek powiatowego komitetu obrony względnie obraźnego organizowania ruchomego

stanowiska kierowania, wojewódzki sztab wojskowy może uszkodzonym organom oddać do ich dyspozycji swoje odwodowe siły i środki łączności, a także skierować zbędne siły i środki łączności zabrane innym organom lub jednostkom. Ponadto doraźnej pomocy przy odtwarzaniu naruszonego systemu łączności mogą udzielić organa i siły resortu łączności.

Należy jeszcze omówić sposób zapewnienia łączności personelowi zapasowego polowego stanowiska kierowania WKO w przypadku przejęcia kierowania obroną województwa /z powodu zniszczenia GPSK WKO/.

W pierwszym rzędzie należy zapewnić łączność radiową. Z podległymi organami i siłami, sprawa ta nie przedstawia trudności bowiem na tym punkcie kierowania znajdują się środki pracujące w określonych sieciach radiowych /radiotelefonicznych/ kierowania WKO oraz w sieci radiotelefonicznej komendy wojewódzkiej milicji obywatelskiej. Natomiast pozostałe sieci radiowe /radiotelefoniczne/ kierowania WKO, gdzie nie pracują środki zapasowego polowego stanowiska kierowania można zlikwidować a ich korespondentów przydzielić do pracy w dwóch sieciach: jednej zorganizowanej przy pomocy radiostacji krótkofalowej i drugiej - za pomocą radiotelefonów.

Dla nawiązania łączności z KOK, na zapasowym polowym stanowisku kierowania WKO powinna znajdować się radiostacja krótkofalowa, średniej lub dużej mocy, którą byliby można włączyć do sieci radiowej KOK. W taki sposób przy pomocy jednej radiostacji w ramach sieci radiowej KOK byłaby możliwość wymiany informacji z KOK oraz ze sztabem OW /poprzez radiostację pełnomocnika KOK rozmieszczoną na stanowisku dowodzenia sztabu OW i pracującą w omawianej sieci/.

Ażeby z tego punktu <sup>kierowania</sup> ~~stacjonarnie~~ była możliwość powiadamiania i alarmowania, powinno się przewidywać włączenie radiostacji do sieci radiowej powiadamiania i alarmowania WKO oraz odbiorników radiowych do sieci radiowej powiadamiania KOPK, kierunku radiowego meldowania sbrtech i sieci radiowej powiadamiania COAiP /środki radiowe z odwodu/.

Wymianę informacji za pomocą środków przewodowych, zapewnia się z zapasowego polowego stanowiska kierowania WKO tylko na tych kierunkach, gdzie taką łączność nie została przerwana i w dalszym ciągu działa. Powinno się wykorzystywać wszystkie istniejące i czynne okrężne kanały łączności w ramach sieci telekomunikacyjnej resortu łączności, wewnątrzresortowych sieci łączności /w szczególności organów kolei państwowych/ i systemu łączności przewodowej

sztabu OW. Na kierunkach gdzie to możliwe i konieczne resort łączności powinien zestawić awaryjne łącza telefoniczne.

W miarę odbudowy zniszczonych obiektów i linii telekomunikacyjnych przez resort łączności, należy dążyć aby z zapasowego stanowiska kierowania stworzyć taki system łączności przewodowej WKO jaki istniał uprzednio z głównego polowego stanowiska kierowania. Wojewódzki sztab wojskowy powinien przedstawicielem resortu łączności określić ważność poszczególnych kanałów łączności oraz ustalić kolejność realizowania nowych połączeń i odtwarzania naruszonej łączności przewodowej WKO.

Równoległe z technicznymi środkami łączności, personel zapasowego polowego stanowiska kierowania WKO musi szeroko stosować środki ruchome /etatowe i nieetatowe/.

### Z a k o ń c z e n i e

Z przedstawionych zasad organizacji łączności WKO, można wyciągnąć jeden zasadniczy wniosek a mianowicie, że łączność ta niemal wyłącznie opiera się na wykorzystaniu linii, urządzeń i środków łączności rozbudowywanych i wykorzystywanych w okresie pokojowym dla zarządzania i kierowania administracją państwową i gospodarką narodową. Wynika z tego, że stan tej łączności pod względem ilościowym jak i jakościowym ma bardzo istotne znaczenie dla obronności kraju.

Stan tej łączności na terenie poszczególnych województw jest różnorodny. Tak więc na terenie poszczególnych województw wystąpią różne potrzeby w zależności od wielkości obszaru województwa, jego znaczenia polityczno-gospodarczego, możliwości oddziaływania nieprzyjaciela itp. Wymaga to indywidualnego podejścia do rozwiązywania łączności w poszczególnych województwach.

### Bibliografia:

1. Skrypt wykładu ASG - "Zasady ogólne, organizacja i prowadzenie obrony terytorium województwa". Autor ppłk Wiktor Dzienis /Projekt/.
2. Materiały ASG na sesję naukową - "Niektóre problemy organizacji i zasad działania w systemie obrony terytorium kraju PRL" /Nr bibl. 01936/.

Załączniki:

- Nr 1 - Schemat niezbędnych połączeń telekomunikacyjnych /różnymi środkami łączności dla potrzeb WKO/".
- Nr 2 - Przykład zapewnienia łączności przewodowej między WKO a PKO.
- Nr 3 - Przykład rozwiązania łączności WKO przy pomocy środków przewodowych w warunkach ograniczonych możliwości sieci telekomunikacyjnej resortu łączności.
- Nr 4 - Schemat organizacji łączności radiowej WKO.
- Nr 5 - Przykład rozwiązania łączności WKO przy pomocy radiotelefonów.
- Nr 6 - Schemat łączności radiowej i przewodowej GO RSK WKO dla kierowania działaniami przeciwdywersyjnymi.

OPRACOWAŁ:  
ADIUNKT KATEDRY WOJSK ŁĄCZNOŚCI

ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

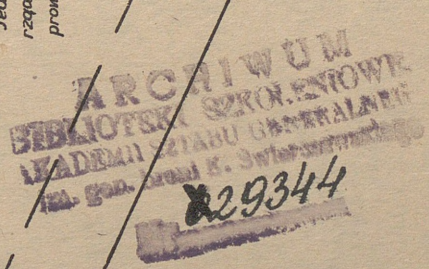
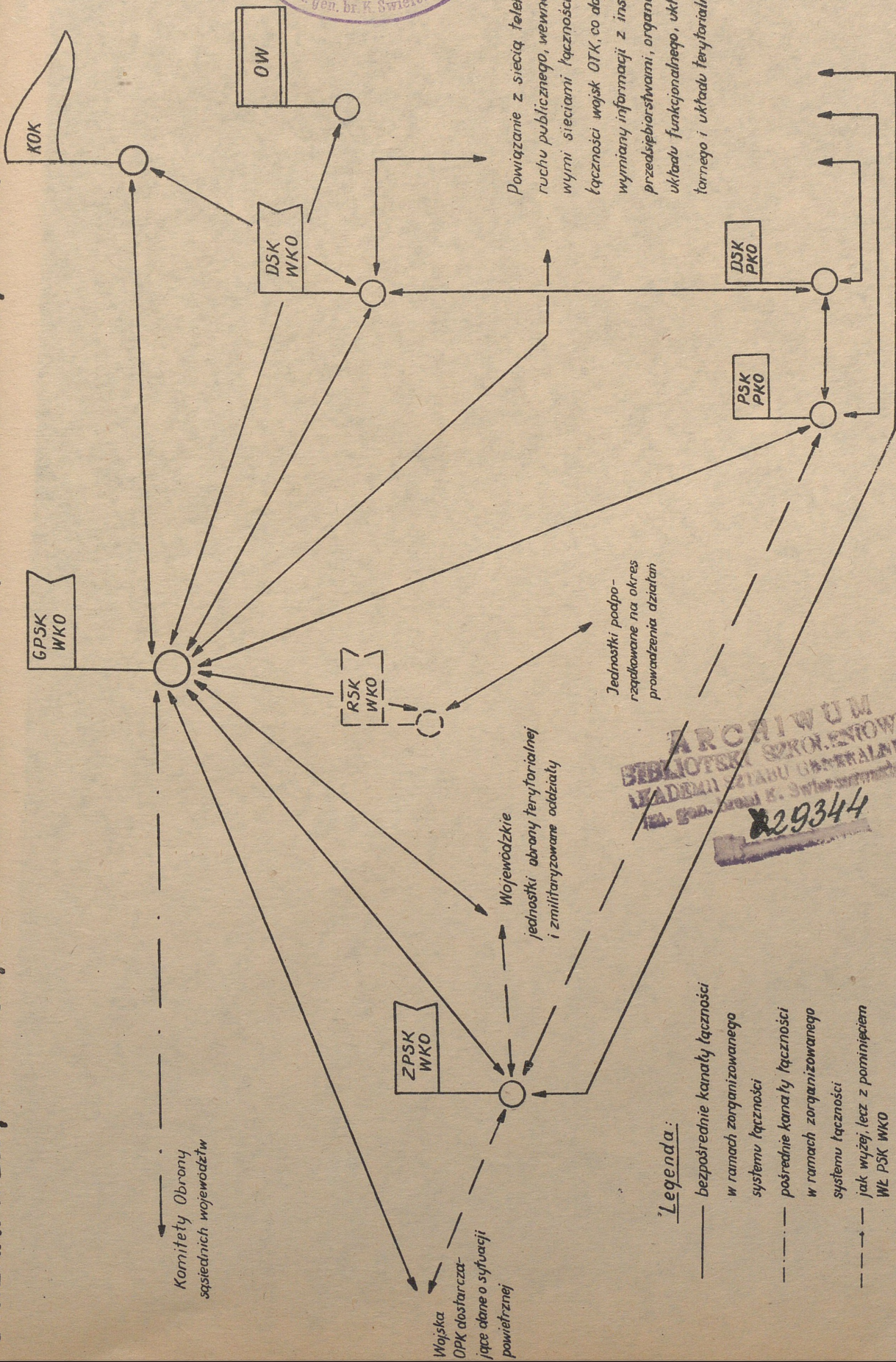
Wydrukowano w 60 egz.

Egz.nr 1-60 bibl.tajna  
Wyk. ppłk Kitkowski  
Druk. OH, dn. 19.12.64r.  
Nr ks. 03350/WW

# SCHEMAT NIEZBĘDNYCH POŁĄCZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH (RÓŻNYMI ŚRODKAMI ŁĄCZNOŚCI) DLA POTRZEB WKO

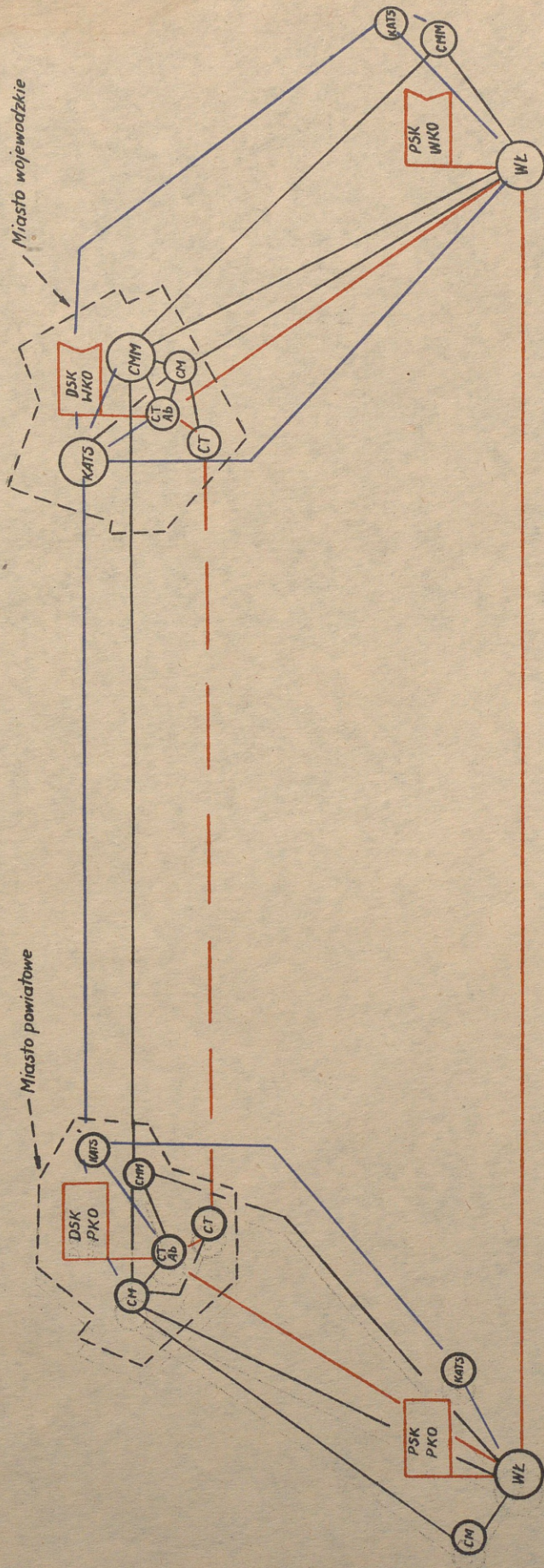
Eqz. Nr. ....  
Nr. KS. 03377/UV

Załącznik nr 1



# PRZYKŁAD ZAPEWNIENIA ŁĄCZNOŚCI PRZEWODOWEJ MIĘDZY WKO A PKO

Egz. Nr .....  
 Nr ks. 03382/WW  
 Załącznik Nr 2



## Legenda

- Sieć telekomunikacyjna ruchu publicznego
- Centrala międzymiastowa
- Sieć ogólnokształceniowa kolei państwowych
- Międzydzielnicowe połączenia telefoniczne KW MO
- Połączenia telefoniczne (telegraficzne) WKO na łączach wydzielonych z sieci telekomunikacyjnej resortu łączności

Wykonano: 60 egz.  
 Egz. Nr 1-60 bibl. Techn.  
 Opr. Polak Kikowski  
 kys. E. Z. dn. 19.12.64 r.





# SCHEMAT ORGANIZACJI ŁACZNOŚCI RADIOWEJ WKO

(Przykład)

**Tajna**  
Eqz. Nr. ....  
Nr Ks. 03378/ww  
Załącznik nr 4

Nr. Nr. sieci lub kierunku	Wyszczególnienie sieci i kierunków radiowych	Organa Centralne				OW			WKO			Powiatowe Komitety Obrony																Podległe oddziały i pododdziały				Inne organa, jednostki, oddziały i pododdziały				
		PSK KOK	PSD Sztabu Gen.	DSK MSW	COA i P	DSD	PSD	RSD	DSK	PSK	ZPSK	„A”	„B”	„C”	„D”	„E”	„F”	„G”	„H”	„I”	„J”	„K”	„L”	„Ł”	„M”	„N”	„O”	„P”	pot	ZORT	KPpoz		KMS			
1	Sieć radiowa kierowania KOK	▲					▲		▲																											▲ ... WKO
2	Kier. rad. dalekopis. na wypr. z sieci nr 1	▲							▲																											
3	Sieć radiowa MSW			▲					▲																										▲ ... KW MO	
4	Kier. radiowy na wypr. z sieci nr 3	▲		▲					▲																											
5	Sieć radiowa dowodzenia sztabu OW		■				▲	▲	▲	▲																									▲ ... WKO, pz KBW, BKBW, BPont, WEG itp.	
6	Kier. radiowy na wypr. z sieci nr 5						▲		▲																											
7	Fala dyżurnego odbioru								●																									● ... pododdz. porząd. - ochronne oraz pododdz. patrolowe		
8	Fala dyżurnego odbioru								●																										● ... sztaby wojsk OTK	
9	Sieć radiowa powiadamiania COA i P				▲		■		■																										▲ COA i P ■ ... Organa i siły OTK	
10	Sieć radiowa powiadamiania KOPK						■		■																										▲ KOPK ■ ... Organa i siły OTK	
11	Kierunek radiowy meldowania sbrtech								■																										▲ sbrtech ■ KOPK	
12	Sieć radiowa kierowania WKO (UKF)								▲	▲																									● btransp	
13	Sieć radiowa kierowania WKO (UKF)								■	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		
14	Sieć radiowa kierowania WKO (UKF) (KW St. Poz.)								▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		
15	Sieć radiowa kierowania WKO (KF)								▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▲ BKBW
16	Sieć radiowa kierowania WKO (KF)								▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		
17	Sieć radiowa KW MO								▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		● zo MO ● BWOP ● BKBW
18	Sieć radiowa lotnictwa WKO								▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		▲ Lądowisko PSK WKO ▲
19	Sieć radiowa rezerwowa WKO								▲																											
20	Sieć radiowa powiad. i alarm. WKO								▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲		■ ... kluczowe obiekty przemysłowe; wojska OTK

Wykonano 60 egz.  
Eqz. Nr f-60 bibl. tajna  
Opr. ppłk Kittowski  
Rys. E. Z. dn. 19.12.64r.

# PRZYKŁAD ROZWIĄZANIA ŁĄCZNOŚCI WKO PRZY POMOCY RADIOTELEFONÓW

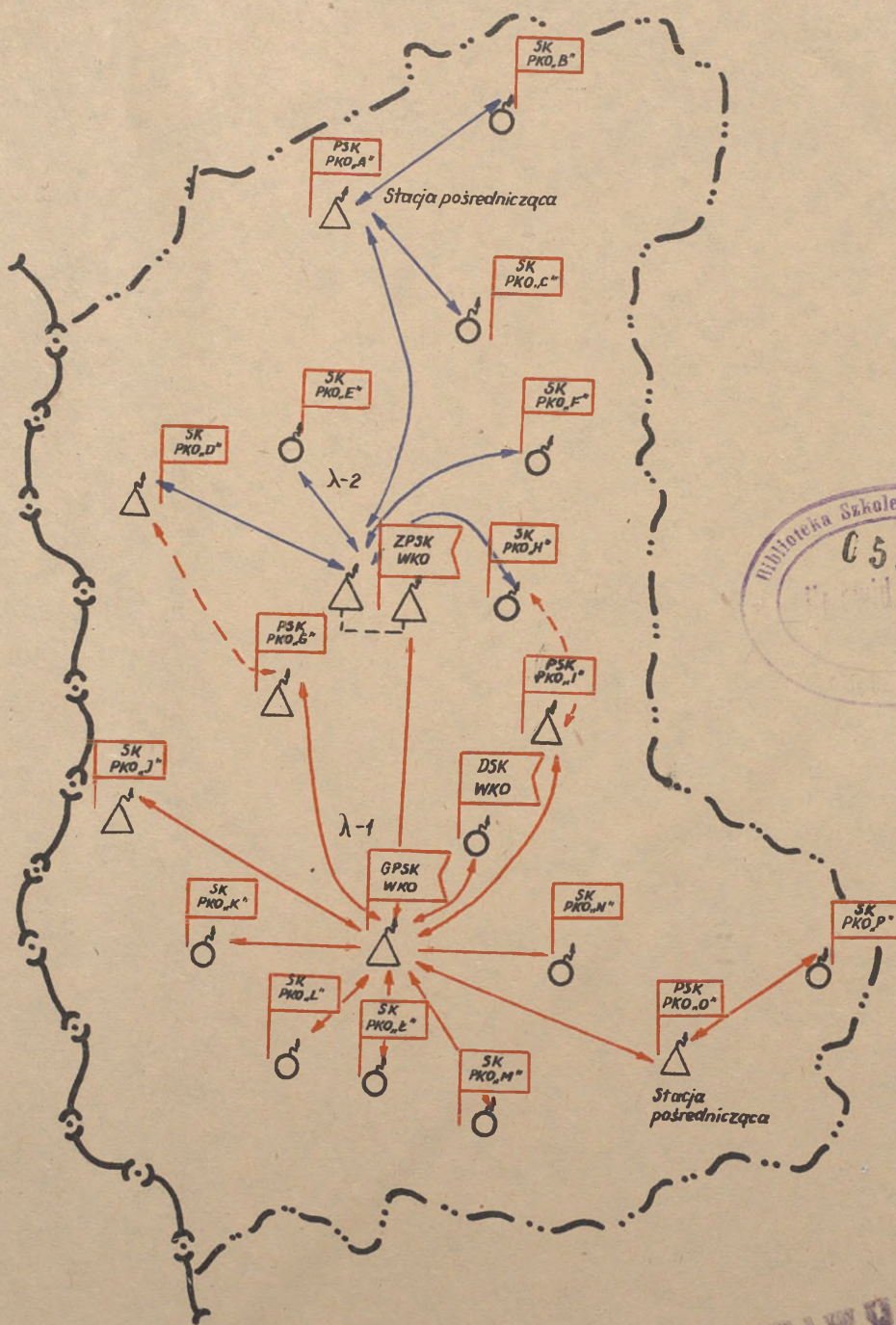
Skala 1cm = 40km

**OPRACZ.**


Eqz. Nr. ....  
Nr-Ks. 03381/WW

Załącznik nr 5



1



### Legenda:

 Radiotelefony typu FM-325

 — " — " — FM-302

  Retranslacja (przy zastosowaniu odpowiedniego urządzenia)

Linie oznaczone kolorem czerwonym wskazują przynależność korespondentów do składu sieci radiotelefonicznej kierowania WKO nr 1, a kolorem niebieskim - do sieci radiotelefonicznej kierowania WKO nr 2

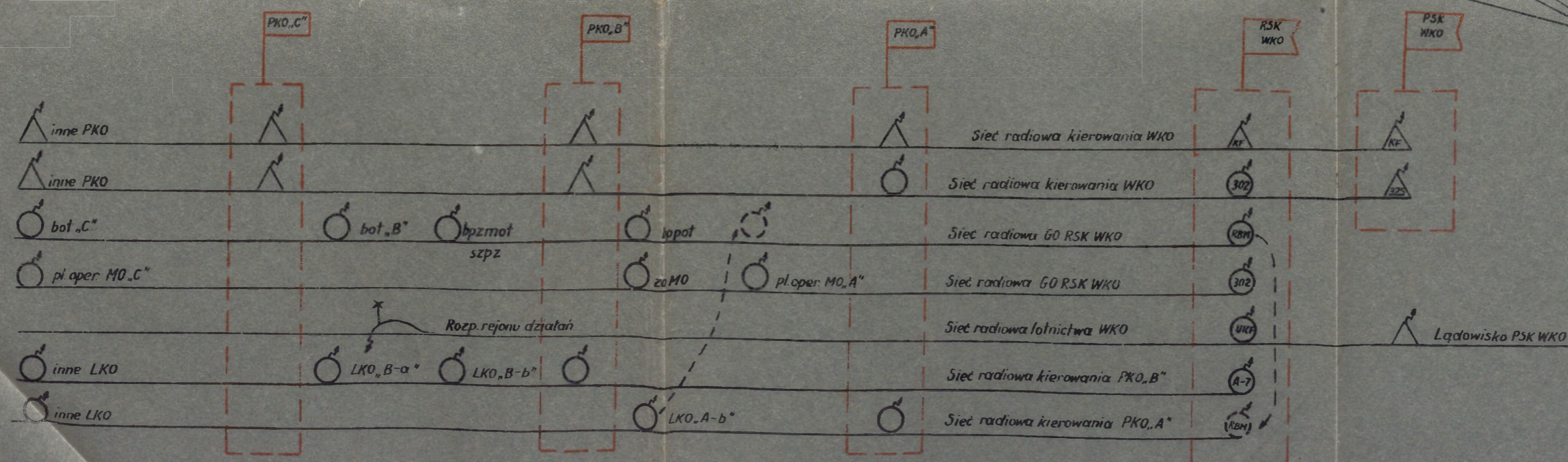
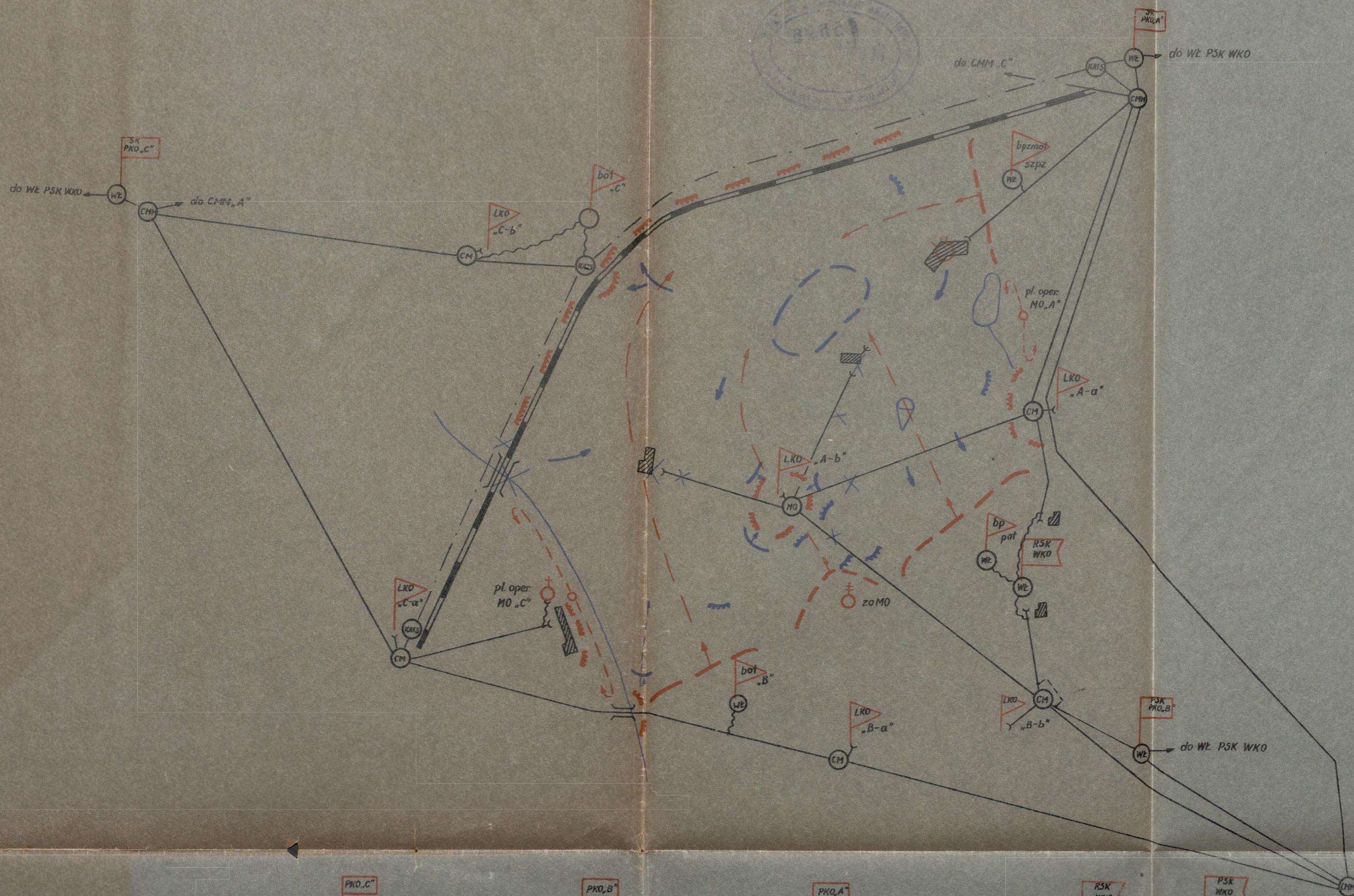
ARCHIWUM  
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ  
AKADEMII SZKOLENIA  
Inst. Gen. Dział. S. Swierczewskiego

Wykonano 60 egz.  
Eqz. Nr 1-60 bibl. tajna  
Opr. pplk Kitkowski  
Rys. E.Z. dn. 19.12.64r.

# SCHEMAT ŁĄCZNOŚCI RADIOWEJ I PRZEWODOWEJ GO RSK WKO DLA KIEROWANIA DZIAŁANAMI PRZECIW DYWERSYJNYMI

(Przykład)

**DANE**  
 Egz. Nr .....  
 Nr Ks. 03300/WW  
 Załącznik nr 6



Wykonano 60 egz.  
 Egz. Nr 1-60 bibli. tajna  
 Opr. ppłk Kitkowski  
 Rys. E. Z. dn. 18.12.64r